

ÖZEL EĞİTİM GEREKSİNİMİ OLAN ÇOCUKLARDA OYUNUN ÖNEMİ

OYUN NEDİR?

Sonucu düşünülmeden eğlenmek amacıyla yapılan etkinlikler olarak tanımlanabilen oyun, çocuğun gerçek dünyası ile hayal dünyası arasında köprü görevi görmektedir. Çocuk çevreyi keşfetmeyi ve paylaşmayı oyun yoluyla öğrenir. Duygu ve düşüncelerini yetişkinler gibi cümlelere dökemeyen çocukların iç dünyalarına, oyun aracılığıyla ulaşılabilir. Çocuğa güçlkle öğretilen pek çok kural, oyun esnasında daha kolay öğretilir. Çocuklar öğrenme, karar verme, işbirliği, sıralama, düzenleme, paylaşma, başkalarının hakkına saygı gösterme, yardımlaşma gibi pek çok kural ve kavramı oyun sırasında farkına varmadan öğrenirler ve benimserler. Özel gereksinimi olan çocuklar doğumdan sonraki süreçte akranlarıyla aynı gelişim özellikleri gösteremeyebilirler. Ancak bu çocukların enerjilerini boşaltması, genel gelişiminin sağlanması ve deneyim kazanılması bakımından ortak noktalarından biri olan oyun tüm çocuklar için önemlidir. Bu grupta yer alan çocukların ortak noktası, diğer çocuklardan farklı bir eğitime ihtiyaç duymalarıdır. Özel eğitim gerektiren çocukların diğer çocuklarla benzeştiği önemli noktalardan birisiyse oyun ve oyuncakların, onların öğrenme süreçlerine oynadığı roldür.

Oyun ve oyuncaklar özel eğitime ihtiyacı olan çocukların diğer çocuklarla iletişim kurması ve sosyalleşmesinde oldukça önemli bir yere sahiptir.

ÖZEL EĞİTİMDE OYUN VE OYUNCAK SEÇİMİ

Özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların, ihtiyaç duymayanlar gibi mevcut bilişsel, fiziksel, sosyal ve duygusal seviyelerini arttırabileceği araçların başında oyun ve oyuncaklar gelir. Her bir çocuğun gelişimi farklı bir seyir izler ve bu açıdan birbirinden farklılaşırlar. Özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların ise diğerlerinden farklılıkları daha belirgin bir şekilde gözlemlenebilir. Onların bazı somut ve soyut işlemleri gerçekleştirme, problemleri çözme , sosyal ilişkileri düzenleme, dili kullanma yetenekleri çoğunlukla diğerlerine göre daha yavaş gelişim gösterir.

Özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların sorun alanlarına göre oynayacakları oyun ve oyuncakları kişiselleştirmek oldukça önemlidir. Çocuğun yeteneği ve becerisinin göz önünde bulundurulması, hangi alanlarda eksikliklerinin ve zayıf yönlerinin olduğunun analiz edilmesi oyuncak seçiminde dikkat edilmesi gereken öncelikli konulardır. Bu analizlerin doğrultusunda onlara geniş bir yelpazede oyun ve etkinlikler sunmak gerekir. Ardından, bu etkinlikler arasından üstesinden gelebileceklerinin üzerine odaklanmak performans arttırıcı bir yöntem olarak karşımıza çıkar.

Özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların hoşlandığı ve amaçlarını yerine getirdiği etkinlik ve oyunlar dışında onları zorlayan oyun ve etkinliklere de kısa zamanlı olarak yer verilebilir. Bu sayede, üst basamakta seçilecek herhangi bir hedefin başarılması mümkün hâle gelecektir.

Oyun ve oyuncaklar, tüm çocukların zihinsel, fiziksel ve duygusal yönlerini geliştirmelerine yardımcı olur.

Oyunun Çocuğa Katkıları

Sosyal gelişimini destekler. Bireyin kendini tanımasına imkan sağlar. Dikkat ve odaklanma süresini artırır. Problem çözme yöntemlerini geliştirmeye yardım eder. El göz koordinasyonunu artırır. Kural kavramının içselleşmesini sağlar. Mantıksal akıl yürütme becerisini geliştirir. Oyunlar sırasında akış yaşamayı sağlar. Beklemeyi, sabrı öğretir. En önemli olarak eğlenmemizi sağlar.

OYUN OYNARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Özel gereksinimli çocukların dikkat süreleri normal gelişim gösteren çocuklara göre daha kısadır. Bu nedenle çocukların hangi dikkat aşamasında olduklarını değerlendirilerek, oyun süreleri belirlenmelidir. Belirlenen oyun süresini gerçekleştirebilmek için oyun sıralamalarının çocukların ilgisini çekebilecek düzeyde olmasına dikkat edilmelidir. Oyunun, özel eğitim gerektiren çocukların gelişiminde yararlı olabilmesi için, çevrenin zenginleştirilmesine ve iyi düzenlenmesine de dikkat edilmelidir. Oyun çevresinin düzenlenmesinde esas amaç, çocuğun oyuna başlayabilmesini, oyunu sürdürmesini ve tekrar oynamaya istek duymasını sağlayacak bir çevre oluşturabilmektir.

ÖZEL EĞİTİME UYGUN OYUNCAKLAR HANGİLERİDİR?

Özel eğitimde çocuk gelişimine katkıda bulunan oyuncaklar arayışında olan ebeveynler, alacakları oyuncuğun, çocuğun sosyalleştirmesine katkı sağlayıp sağlamadığından emin olmalı ve bu noktada çocuğu oyuncuğı ile başbaşa bırakmamalıdır. Çocuk, eğer bir eğitim kurumundaysa, akranları ile beraber oyuncuğun gerektirdiği beceriyi sergilemeli ve bu zaferi arkadaşları ile paylaşmalıdır. Örneğin; bloklar, oyun hamurları, yapbozlar sosyalleşme için kullanılabilirler. Aynı zamanda bu oyuncaklarla evde ebeveyn ve büyükler ile de oynanabilirler. Bunun haricinde hafıza kartları, boyama kitapları, kırılmayan aynalar, maketler, meslek setleri, deney setleri, harf ve sayı bulunan oyuncaklar, oyuncak maşa ve cımbızlar, renkli abaküsler gibi oyuncaklar, özel eğitim ihtiyacı olan çocukların bilişsel, sosyal ve psikomor becerilerinin arttırılmasında kullanılabilir.

 ILELERE ÖNERİLER

- Çocukları aşıru koruyucu tutumdan kaçınmalı , çocuğun oynarken keşfetmesini, öğrenmesini, oyundan zevk almasını sağlamalıdır.
- Aile yaşantısında , çocuğun oyununa belirli aralıklarla anne, baba, kardeşler ve diğer aile bireyleri de katılmalıdır.
- Aile sosyal yaşantısını devam ettirmeli, sosyal ilişkilerin bir kısmında çocuğunda bu ortamlardan yararlanması, başka çocuklarla, ailenin kontrolü içinde oyun kurması sağlanmalıdır.
- Oyun ve oyuncak seçiminde çocuğun tercihine önem verilmeli, çocukla birlikte karar vermeye  zen göstermelidir.
- Aile,  ocuğun öz bakımını sağlamasını bazı ev islerinde yardımcı olmasını, oyun yoluyla gerçekleştirmeye çalışmalıdır.
- Özel  ocuğun sanat eğitimine, el becerilerini gerektiren uğraşılara ilgi duyması oyun ve oyun yoluyla gerçekleştirmeye çalışmalıdır.
- Sanat eğitimi için evde müziğin  ocuk için ayrı bir yeri olmalı, dinleme ritim çalışmaları, ses üretme, şarkı dinleme ve söylemeye cesaretlendirme ve benzeri çalışmalar aileye bir program içerisinde önerilmelidir.
- Çocuğun evde kil, kum, su, tahta gibi doğal oyun araçlarından yararlanabilmesi için mevcut imkanlar olabildiğince değerlendirilmelidir
- Çocuklarımızın; sözel-dilsel,mantıksal-matematiksel,bedensel-kinestetik,m zikselritmik,görsel-uzamsal,doğacı,sosyal,içsel zeka gelişimine oyun yoluyla katkı sağlayın.

Ebeveynler,  zel eğitime ihtiyaç duyan çocukları için oyuncak tercihi yaparken, çocuklarının özel durumlarını göz önünde bulundurmalı ve bu yönlerinin gelişmesine katkı sağlayacak oyun ve oyuncakları tercih etmelidir.

**BİLGİ İÇİN
BİZE
ULAŐIN**

İDİL RAM

Telefon: 04865513323

E-Posta:

idilramm@gmail.com

<https://idilram.meb.k12.tr/>

**Adres: YENİ MAH. 131 SK.
NO 1 İDİL / ŐIRNAK**

